

Zbierka súdnych rozhodnutí

Vec T-454/13

**Société nationale maritime Corse Méditerranée (SNCM)
proti
Európskej komisii**

„Štátna pomoc – Námorná kabotáž – Pomoc poskytnutá Francúzskom v prospech spoločností Société nationale maritime Corse Méditerranée (SNCM) a Compagnie méridionale de navigation – Služby všeobecného hospodárskeho záujmu – Náhrady za službu, ktorá je doplnkovou službou vo vzťahu k základnej službe a ktorej cieľom je pokryť obdobia špičky počas turistickej sezóny – Rozhodnutie, ktorým sa pomoc vyhlasuje za nezlučiteľnú s vnútorným trhom – Pojem štátna pomoc – Výhoda – Rozsudok Altmark – Určenie výšky štátnej pomoci“

Abstrakt – Rozsudok Všeobecného súdu (šiesta komora) z 1. marca 2017

1. *Pomoc poskytovaná štátmi – Pojem – Opatrenia na kompenzáciu nákladov poskytovania verejnej služby podnikom – Vylúčenie – Podmienky stanovené v rozsudku Altmark*

(Článok 107 ods. 1 ZFEÚ)

2. *Hospodárska súťaž – Podniky poverené správou služieb všeobecného hospodárskeho záujmu – Definícia služieb všeobecného hospodárskeho záujmu – Voľná úvaha členských štátov – Obmedzenia – Preskúmanie Komisie obmedzené na prípady zjavne nesprávneho posúdenia – Možnosť posúdenia na základe usmernení skôr prijatých Komisiou*

(Články 106 ods. 2 ZFEÚ a 107 ods. 1 ZFEÚ; nariadenie Rady č. 3577/92, články 1 a 4; oznámenie Komisie 2012/C 8/02, bod 46)

3. *Pomoc poskytovaná štátmi – Pojem – Posúdenie z hľadiska článku 107 ods. 1 ZFEÚ – Zohľadnenie predchádzajúcej praxe – Vylúčenie*

(Článok 107 ods. 1 ZFEÚ)

4. *Pomoc poskytovaná štátmi – Rozhodnutie Komisie, ktorým sa konštatuje nezlučiteľnosť pomoci s vnútorným trhom – Povinnosť odôvodnenia – Rozsah*

(Článok 107 ods. 1 ZFEÚ a článok 296 ZFEÚ)

5. *Pomoc poskytovaná štátmi – Pojem – Opatrenia na kompenzáciu nákladov poskytovania verejnej služby podnikom – Prvá podmienka stanovená v rozsudku Altmark – Odvetvie námornej kabotáže – Definícia služieb všeobecného hospodárskeho záujmu – Skutočná potreba verejnej služby – Rozsah – Povinnosť vnútroštátnych orgánov preukázať existenciu nedostatku súkromnej iniciatívy*

(Článok 107 ods. 1 ZFEÚ; nariadenie Rady č. 3577/92, články 1 a 4)

6. *Pomoc poskytovaná štátmi — Pojem — Opatrenia na kompenzáciu nákladov poskytovania verejnej služby podnikom — Štvrtá podmienka stanovená v rozsudku Altmark — Verejné obstarávanie umožňujúce vybrať kandidáta, ktorý je schopný poskytovať dotknuté služby za najnižšie ceny pre spoločnosť — Rozsah*

(Článok 107 ods. 1 ZFEÚ)

7. *Pomoc poskytovaná štátmi — Vymáhanie protiprávnej pomoci — Obnovenie predchádzajúceho stavu — Porušenie zásad proporcionality a zákazu bezdôvodného obohatenia — Neexistencia*

(Články 106 ods. 2 ZFEÚ a 107 ods. 1 ZFEÚ)

8. *Pomoc poskytovaná štátmi — Vymáhanie protiprávnej pomoci — Povinnosť — Prijemcovia v ťažkostiach alebo v úpadku — Neexistencia vplyvu*

(Článok 108 ods. 2 ZFEÚ)

9. *Pomoc poskytovaná štátmi — Vymáhanie protiprávnej pomoci — Obnovenie predchádzajúceho stavu — Výpočet sumy, ktorá sa má vymáhať*

(Článok 108 ods. 2 ZFEÚ; nariadenie Rady č. 659/1999, článok 14 ods. 1 a 2)

10. *Pomoc poskytovaná štátmi — Vymáhanie protiprávnej pomoci — Pomoc poskytnutá v rozpore s procesnými pravidlami článku 108 ZFEÚ — Prípadná legitímna dôvera príjemcov — Ochrana — Podmienky a obmedzenia — Výnimočné okolnosti — Neexistencia*

(Článok 108 ods. 2 a 3 ZFEÚ)

1. Pozri text rozhodnutia.

(pozri body 84 – 90)

2. So zreteľom, na jednej strane, na širokú mieru voľnej úvahy, ktorou disponuje členský štát pri definovaní úlohy služby všeobecného hospodárskeho záujmu (SVHZ) a podmienok jej vykonávania, a na druhej strane so zreteľom na to, že rozsah preskúmania, ktoré je Komisia v tomto ohľade oprávnená vykonávať, je obmedzený na zjavne nesprávne posúdenie, preskúmanie posúdenia Komisie v tomto ohľade, ktoré má vykonať Všeobecný súd, tiež nemôže prekračovať rovnaké obmedzenie, a preto sa toto preskúmanie musí obmedziť na to, či Komisia oprávnene konštatovala alebo odmietla existenciu zjavne nesprávneho posúdenia členského štátu.

Právomoc členského štátu definovať SVHZ však nie je neobmedzená a nemožno ju vykonávať svojvoľne iba preto, aby sa určitému odvetviu umožnilo vyhnúť sa uplatneniu pravidiel hospodárskej súťaže. Konkrétne platí, že ak existujú osobitné pravidlá práva Únie, ktoré zastrešujú vymedzenie obsahu a rozsahu SVHZ, voľné posúdenie členských štátov podlieha týmto pravidlám v súlade s bodom 46 oznámenia Komisie o uplatňovaní pravidiel štátnej pomoci Európskej únie na náhrady za služby všeobecného hospodárskeho záujmu.

V prejednávanej veci pritom existovali také pravidlá, konkrétne ustanovenia nariadenia č. 3577/92, ktorým sa uplatňuje zásada slobody poskytovania služieb na námornú dopravu v rámci členských štátov (námorná kabotáž), ktorého článok 1 zakotvuje zásadu slobodného poskytovania služieb námornej kabotáže v Únii a tretie odôvodnenie spresňuje, že jeho cieľom je zrušenie obmedzení slobodného poskytovania týchto služieb. Nariadenie o námornej kabotáži stanovuje v článku 4 možné výnimky

z tejto všeobecnej zásady, a to oprávnenie členských štátov uzavrieť zmluvy o výkone vo verejnom záujme s lodnými spoločnosťami participujúcimi na pravidelných službách do, z a medzi ostrovmi, alebo im uložiť ZSVZ ako podmienku poskytovania kabotážnych služieb.

(pozri body 93, 112 – 115)

3. Pozri text rozhodnutia.

(pozri body 98, 99)

4. Pozri text rozhodnutia.

(pozri bod 102)

5. Vzhľadom na úvahy Súdneho dvora v rozsudku z 20. februára 2001, Analir a i. (C-205/99), ktoré vychádzajú z výkladu článkov 1 a 4 nariadenia č. 3577/92, ktorým sa uplatňuje zásada slobody poskytovania služieb na námornú dopravu v rámci členských štátov (námorná kabotáž), v závislosti od ich základného cieľa, ktorým je zaručiť slobodné poskytovanie služieb námornej kabotáže, a teda pripustiť obmedzenia tejto slobody len za veľmi prísnych podmienok, Komisia pri overovaní dodržania prvého z kritérií Altmark správne usúdila, že „rozsah verejnej služby vymedzený v zmluve o výkone vo verejnom záujme musí byť nevyhnutný a primeraný k skutočnej potrebe verejnej služby, ktorá sa prejavovala v nedostatku pravidelných dopravných služieb za obvyklých trhových podmienok“.

Vnútroštátne orgány sa nemôžu zbaviť povinnosti preukázať existenciu nedostatku súkromnej iniciatívy. Z bodu 34 už citovaného rozsudku Analir a i. totiž jasne vyplýva, že preukázanie existencie skutočnej potreby služby vo verejnom záujme je viazané na existenciu takého nedostatku. Inak povedané, skutočná potreba služby vo verejnom záujme sa určuje na základe konštatovania nedostatku súkromnej iniciatívy.

Na vymedzenie služby všeobecného hospodárskeho záujmu (SVHZ) v odvetví námornej kabotáže tak nestačí, aby sa dotknutý členský štát odvolal na sledovanie cieľa územnej kontinuity. Je tiež potrebné, aby dosiahnutie tohto cieľa ešte nebolo zabezpečené prostredníctvom samotných trhových mechanizmov. Ak tieto mechanizmy umožňujú dosiahnuť časť uvedeného cieľa, vytvorenie takej SVHZ je odôvodnené len v rozsahu, v akom zodpovedá príslušnému nedostatku trhu.

(pozri body 119, 124, 125 a 172)

6. Pozri text rozhodnutia.

(pozri bod 238)

7. Pozri text rozhodnutia.

(pozri body 268, 269)

8. Pozri text rozhodnutia.

(pozri bod 270)

9. Pozri text rozhodnutia.

(pozri bod 278)

10. Pozri text rozhodnutia.

(pozri body 282 – 284, 292 a 293)